

Makfa,
jawā ūanemest:
u . . 2 rub. 20 sap.
gadu. 1 " 20 "
gadu.— " 60 "
adrefes pahrmainu
malsia 10 sap.

Fatmeechui Amises.

<i>Mahsâ,</i>
pa pastu yesuhtot:
ur gadu . . . 8 rub. — sap.
ur $\frac{1}{2}$ gadu . 1 " 60 "
ur $\frac{1}{4}$ gadu . — " 90 "
<hr/>
i ahrsemem 4 rub. 50 sap.,
rub. 30 sap. 1 rub. 20 sap.

Redakcija un ekspedīzija:
Jelgava, Kangihseru eelā № 14.

Jelgawā, Kangibferu eelā № 14.

No 1. oktobra lihds gada beigām
„Latveesku Avīzes” mākslā: ar pēcūhtītānu pa pastu 90 lap.,
Jelgavā ekspedīzijā vaj išdalāmās veetās faremot — **60** lap. —
Apstellejumus laipni luhdsam išdarit pēc laika.

Effpedizija.

Var walsts domes lozeklu wehleschanäm

„Tehwija“ pafneeds starp žitu ūloščos leetisčkus aifrahbijumus:
„Uz walstis domes loželku wehleſchanām ūgatawoſčands
jau ūahkuſes wiſnotāl. Ir jau daschas ſinas parahbijuſčas.
ka 21. nowembrī notiſčhot wehleſchana. Var to nu gan buhtu
jaſchaubās, waj til ahtri warēs nobeigt wiſus preelfčdarbus,
bet tafčhu tas ūtahw droſchi — wehleſchanas notiſs wiſahrala
laikā. Pilſehtās jau ir iſlaisti uſaižinajumi, lai wehletaji peed
nef pilſehtas waldēm wajadſigās ſinas par wehleſchanas teefibū
nobidivinaſčhanu un tahdi paſchi uſaižinajumi eſot ari aprinklu
poližijās iſlitti.

Te nu jaee wehro ſekofchais: Pilſehtā bau da wehleſchanas teefibas: Tas personas, kurām pilſehtā ir ſahbs neſuſtinams ihpaſchums par ihpaſchumu waj muhſcha leetofchand — ja ſchis ihpaſchums preelſch nobolli uemſchanas talkets uſ nemafak kā 1500 rubleem. Ja weens ihpaſchums peeder wairak perfonām un ihpaſchuma talketa wehrtiba ir tahta, ka uſ latras personas peenahžigo dalu atſkiht wiſmas 1500 r. — tad latrai personai, kurai ſchahda dala, teefiba peebalitees pee wehleſchanām. Wiſas aprīnko pilſehtas laikam weenkopus wehles. Ves tam wehleſchanas teefibas ir abu pirmo gilbu tirgotajeem un peežu pirmo ſchikru fabriku ihpaſchneeleem, kā art fugu ihpaſchneeleem, luru pamata ruhpneeziſbas nobolliſ nawa masaks kā 50 rubli. — Ir weenalga, waj ſchahda tirdſeeziiba, waj ruhpneeziiba, waj lugneeziiba ir uſ laukeem waj pilſehtā — wiſi ſcho eestahſchu ihpaſchneeli balſo pilſehtas. Zahlač pilſehtā ir halsſteefiba teem, tas mafša dſihwolſka nobolli ne masak kā pehz 10. ſchikras, tas ir: Leepajā un Zelgawā wiſmas 23 rubli, Kuldigā wiſmas 16 rubli, un zitās pilſehtas wiſmas 11 rubli. Beidſot rilſehtas wehle lihbſi wiſi tee, tas mafša pamata ruhpneeziſbas nobolli par perſonigu ruhpneeziſku nodarboſchanos pehz pirmas ſchikras. (Scheit minetee wehletoji ir tahtu ſabeedribu, kaſu, alziju beedribu un t. t. direktori, domneeki, rewidenti, datifchau wedeji, kontroleeri, lueti mafša nobolli no ſawas gabapelkas (tantjemus, algas un t. t., pa 2 r. 60 kap. par latru 100 rubli). Scheit veem. peefſatomi: muhſu ſrahj-aidsbemu ſabeedribu waj kaſu direktori, domneeki, rewidenti un t. t., ja tee mafša augſham mineto nobolli).

Se mneeku wehlechhanas ſapulzēs balſo lihdi wiſi tee,
luri veeder vee pagasta ſapulzēs, kureem teefiba pagasta ſapulzēs
nahkt, lä mahju ihpachneeki (lai wiin ari veederetu vee gitām
lahetām), mahju rentneeki, besmitneeki.

Aprinku semees ihpaschneelu sapulzē balso lihds wisi tee, kam aprinkli needer woj ir us muhscha leetoschana seme sinamā leelumā. Tapat wehlē aprinkla sapulzē lihdsi wisi tee, kam aprinkli ir kahds nelustinams ihpaschums, kas ir taksis us 15,000 rublu. Bei schis ihpaschums newar buht seme woj ruhpneeziwas-titbsneeziwas eestlahde.

Uj wehleſchandam, til labi eepreelſchejām, là ari galigajām, warès tilkai tee eerastees un tilk peelaifti, los eerakſiti wehleſchanas rulli — latrs vēžs peedribas — waj nu pilſehtas pe pilſehtas waldēm waj uj lauleem aprinča polizijās.

Rebalzijas pēsīhme: Bijām šo rāstu jau drukaschānai nodewušchi, kad sānehmām jaunakās sīkas par valsts domes wehleschanu fahrtību, kuras pailabān eespeetas „Waldibas Wehlestschā“ 201. nummuru. Tā ka ūchee nosazījumi nesdaschā sīnā stādribu par doscheem wehl lihds īshim pēc mums neijskaidroteem iautajumeem wehleschanu leetā, tad steibsamiees tos ūchee pākneegt. Tā nosazījumu 14. S kategorissi nosaka par masgruntneelu peedalischanos wehleschanās Baltijā ūchahdā fahrtā: **E**

§ 14. „Tahbu semes gabalu ihpaschums, tas peeder pee semneeleem pеeschiirtas semneeku, waj stanizu semes, waj ari pee semneeku klausibas semes (крестьянской повинностной земли) Widsemē waj pee semneeku nomas semes Igaunijas gubernā un us Sahmu salas waj semneeku mahjām (крестьянскихъ участковъ). Kurszemē, laut ari minetee semes gabali buhiuzispirkti par ihpaschumu, — nedod winu ihpaschneekeem teefibu us eerakstischau ap... mehleßchanaas rulli.“

Tahlat **knosazijumi** runā par wehletaju sapulzēm pil-
fehtās, pee kuraā war pedalitees wehletaji un par kuraām ja-
sino weetejds polīzijas preefschnelam wišmas 24 stundas preefschn-
sapulzes noturešchanas. **Pagasta** sapulzschu resultati jašino ap-
rīnka wehleščanu komitejai wišwehlaikais jau tuhlit nah-

koschā deenā, pehz notilusčham wehleschanām. Pagasta sapulitšhu wehleschanas now japeerahda semes preelitčneeleem waž zitām at-teezigām personām (pee mums semneku leetu komifareem), bet ſchis personas, ja tās ſin par lahdām wehleschanās peelaiftām nelikumibām, ſino par to aprinča wehleschanu komitejai. Weh-leschanu sapulzes fahłas pullst. 12 deenā. Personas, kas sapulzē eerobās pehz wehleschanu fahłitčhanās, netop peelaiftas pee weh-leschanām.

**Par yagasta teesu nosihmi muhsu semneeku
dihwé.**

Na sinams, pee mums pagasta trijadas teefas: pagasta teefas preelsch semneekem par strihdus sumam lihds 100 r., meera teefneschi preelsch wifabu lahtu laudim par strihdus sumam lihds 500 rub. un apgalteefas vreelsh wifam leela lam strihdus leetam, kuras pee pagasta teefas un meerteefnescha now teefajamas. Kriminalleetas pagasta teefu isspreeschand nahk tikai par neezigaleem vahikalpumeem, meera teefneschi isspreesch prahwas par fewischla meera teefneschu fodu lilmus usklaititeem noseegumeem un heidsot apgalteefas isspreesch wifas gruhfakas un swarigafkas noseegumu leetos. Apgalteefas un pee meera teefnescheem darischanu waloda ir Kreewu waloda. Dur wifas altis un wifus ralstius wed Kreewu walodba un ari mutiska isteefashana noteek Kreewu walodba. Pagasta teefas turpreti isteefashana noteek tanf weeteja (Latweeschu jeb Igaunu) waloda, kuru pagasta eedsfhwotaji runa Tahlok apgalteefai wisi luhgumi un isskaidrojumi jaeesneed ralstiski. Par meera teefnescheen gan lilmus nofala, ka wineen japeenem ari mutiskas fuhsibas, tomehr dsihwet tas nelur ne noteek, ta ka ari par meera teefnescheem jafala, ka wini peeani tikai ralstiskas fuhsibas. Pee pagasta teefas war faut kureva wifas fuhsibas. Luhgumus un isskaidrojumus eesneigt mutiski. Pee apgalteefas jamalha ziwillerda par katu eesneed som papihru schtempelnodollis un bes tam teefas nodoklis pehz strihdus sumas leeluma. Pee meera teefnescheem schtempelnodoll weetda nahk fewischla papihra nodollis, 10 kap. no katas lohnes, un bes tam tapat teefas nodoklis pehz strihdus sumas leeluma. Pagasta teefas turpreti ir wisi papihri un dokumenti ka ari wifas prahwas no faut kahdeem nodolleem swabadi; tapat neepreesch preelineekam teefu isbewumu atlihdsbu.

Kad tilai, fa jau augščā dariis, wispahrigōs wilzeendōs falihdsinam muhsu pagasta teesas ar augstakām teesu eestahdēm, tad ari jau isnahk ažis frihtoscha starpiba. Un šci starpiba, tagadejōs apstahkłōs, nemas neisnahk pagasta teesām par flīstu, no praktiška stahwolka skatotees. Diwas galmenas leetas ir, kuras muhsu pagasta teesas dara muhsu semneelēm it sevīschli wehrtigas, falihdsinot ar zitām teesām. Schis ir: wišabu amutes mahrdeem peenestu suhdsibu un isskaidrojumu peenemšchanu un prahwu isteefeschana wiſeem saprotamā walobā. Lai nu gan pehdejōs veerzpadšmit gaddōs deesgan dauds ir strahdāt preelshch Kreewu walodas eevefchanas Baltijas gubernu dījhīwē, tomehr zita waloda naw til (weegli wispahr leewedama) un wehl newar buht ne runažna tam, ka Latveefchu un Dgaumi tautas prastu til dauds krewiſki, ka waretu peeteeloschi teesas preelshchā iſteiltees un ar teesu saprastees. It sevīschli wezak un weenlahfschali lautini wehl nam ar Kreewu walodu jeepa

sinuschees. Un taifni preelsch schahdeem nabadsigeem un nemah
ziteem kautineem ir pagasta teesa schimbrischescham no leela swara
Tahdeem kautineem pagasta teesa ir weenigais palihgs, pee kure
wini war greestees, kad wineem kahds bara pahrestib. Wim
ruhpes un barischanas ir samehrā maswehrtigas un wineen
naw ne lihdsellu, nebs sapsachanas greestees pee laugstalān
teefām. It fewischli no nefalihdsimami leela swara preelsch
semneeleem ir pagasta teesa id sapsardsibas un bahrinu teesa
Mantoschanas un bahrinu oisbildnibas leetas tagad kusch katri
semneezisch it weenkahrschi nokahro sawās mahjās, sawā teesā
bes kaut kahdām fewischlām puhslem un bes kaut kahdeem adwo
lateem. Turpretim opgalteesā, peemehram, par maniineki
apstiprinaschanu mantoschanas teesibās gandrihs neweens adwo
laits bes simta rublu honorara nenemās leetu iswest galā. U
bes adwokata palihdsibas opgalteesā leetu iswest weenkahrschan
semneelam nela naw eespehjams. Tapat abozijas (peenemshchan
behra weetā) leetas pagasta teesa isbara bes kaut kahdeem gruh
tumeem. Pat lihgumus lihds 300 rubleem pagasta teesa ee

Wisu ščo eewehrojot, janahš pee pahleeginaščanás, ka muhši pagasta teesám ir muhši semneetu džihwē leelota nosihme, nel jeblurai zitai weetejai teefai. Pehdejā loilā, ka laikrakstii sinjo waldoščās eestahbēs nopeetni nobarbojotees ar jautajumu, pagasta teefas buhtu pawisham atzelamas. Nav sinams, wo

lobomata atzelschana sihmejās ari uš Baltijas gubernām, bet
ta tas pateesi tā buhtu, tab pee tagadejeem apstahlkeem pagasta
teefu atzelschana buhtu ruhgti noschehlojama. Jedomā, kā at-
celto pagasta teefu weetā nahls zitas teefu eestahdes, bet kamehr
mehs wehl nesinam, kahdas winas buhs, tilmehr mums newar
aund nemt, kad mehs uš windām raugamees ar mašu neustizibū.
Visada ūnā jaunajām teefu eestahdēm wajag buht ne mašak
eejamām ari preelsch weenlakhschakā semneezina, kā lihdschī-
ejās pagasta teefas. Windām wajag peenemt wiſadas ar mutes
vahrbēem peeneitas suhdsibas un luhgumus un, galmenā leeta,
vajaga west isteefaschanu, kā ari aktis un protokolus weetejā
viſeemi protamā walobā. Ja ūhos diwus prasiſimus nees-
vehros, tab jaundā teefas nebuhs preelsch weenlakhscheem
semneku laudim, jo nebuhs wineem peejamas un ūſneefsamas.
Beemehram tāhdas teefas, kā pastahwoſchee meera teefnefchi,
neahdā ūnā newar iſpilbit tagadejo pagasta teefu weetu.

Sinams, ir jau muhsu pagasta teesam fowt truhkumi un
pee tam wehl labi leeli truhkumi un schos truhkumus augstaki
tahwofschi wihti mehds usstahbit par eemeslu pagasta teesu at-
elschanai. Domehr sche jaaisrahda us to, ka materials preelsch
pagasta teesu kritischeschanas lihds schim ir nemis tilai is Gelsch-
kreewijas gubernu pagasta teesu dsihwes un darboschandas.
Naw jaaismirst, ka pee mums semneeli ifglichtibas un attihstibas
ind stahw Gelschkreewijas semneeleem iahlu vreelshā un tadehk
pee muhsu pagasta teesam daudsi truhkumi un rupjas kluhdas
nemas naw usejami, kuet pee Gelschkreewijas gubernu
pagasta teesam allash fastopami. Grehlot grehlo muhsu
pagasta teesas wiswairak pret daschadām teesu darifschas
eewestam langlejas un ralstu dorbu formām, bet ta
atschu wehl naw tahda nelaime, ka tadehk jau buhtu paschas
teesas isnihzinamas. Wispahri pasihstams, ka ari teesu eestah-
des pee mums ir eeweetees til dauds leelu formu, ka labu dalu
no winām war ka leekus krahmus pee malas nomeit, paschait
leetai nela nesaltejot. Forma tatschu naw pee strihdus leetas
isschikirshanas galwenā leeta; galwenā leeta ir prahwas isschik-
shana pehz lobola. Pasihstu deesgan labi muhsu pagasta teesas
un winu rihloschanois un ar labako pahrleeginashanos waru ap-
galwot, ka winas atsinibas un noveetna barba sind nebuht ne-
stahw semaku par gitām teesam, lai ari pehdejās sadfihwē deefin
la leelitos ar kahrtigaku eerihihschanu un labakeem spehleem.
Wajabsetu tikoi pagasta teesu lik'imus pahrlabot un papildit,
jo wini daschā labā sind ir us ahtru rolu wifai truhzigi fastah-
diti. Tad muhsu pagasta teesas ari formas sinā dauds masak
kluhditos un tagadejōs opstahliōs wehl ilgi waretu ispildit pee
weeitejēem eebfihwotojēem weenlahrschās un wifai uoderigas teesu
estahdes weetu.

Tarlapu Meffis.

No ahrsemēn.

Īzjeloschanas jautajums Itālijā.

Katra seme war asturet tikai sinamu slaitu eedsihwotaju. Stingras robeschias ūchim slaitam gruhti wilkt, jo tas atkarajs neween no apdsihwotas semes bagatibas, gaifa un ziteem ohre-jeem dabas apstahkleem, bet ari wispahrigi no semes labeerih-zibas, no minas politisks un faimneeziskas dsihwes eekahrto-juma. Gaifšu peemehru ūche mums rahda daschas Walas-Eiropas valstis. Peem. Belgija, kur loti rosga ruhpneežiba, seme loti beeschi apdsihwota; tapat nawo išzeloſchana leela no Anglijas, kur eedsihwotaji bauta wiſus kulturas dsihwes nofazi-jumus: personas neaifšaramibu, preſes brihwibu, sapulſchju un beedroſchanas teefibas un t. t., jo tikai ūchajōs nofazijumos tauta ūpehj dsiumā un plaqhumā attihstīt ūawus kulturas ūpeh-kus, ūafneegti eespehjamo augstalo iſgħilħibu, volist garigi un faimneeziski stipra. Turpretim Ižrija, kurens eedsihwotaji poli-tiskla un faimneeziska sindi stipri ūpaiditi, semes labklahjiba pa-niħku un išzeloſchana loti leela. Tab išzeloſchana, kā to sta-tistiika peerahda, ir leela no ūsemlu ūsem: Sweedrijas un Norwegijas, kas iſskaidrojams or ūch ūsemju nabadsigo dabu, ihs-paſchi ūsemlu bald, kura nespehj mitinat leelaku eedsihwotaju slaitu.

zahrtizibu. Sweschi eenahzeji, kas nela nepeenef pee schim mantam flaht, tamdehk kulturas walstis newar buht patihkami un tas rauga leelakeem waj masakeem spaideem eezeloschanu aprobeschot. Ta Anglu parlaments wehl schogad veenehma lisumu, kusch, loi gan ne bauds, tomehr sinama mehrak aprobescho eezeloschanu. Kamehr Seemele-Amerikas Sabeedrotas Walstis wehl bij bauds swabadas neisloptas semes, eezelotaji tur tika ar preeku apfweilki, tamdehk ka wiki neween pahrwehrtas meschaines par tihrumeem, bet ari tamdehk, ka ar sawu garigo spehfu nn energiju — glehwi, bailigi zilvezini reti lad dofes seminama sweschum — bauds valihdseja sem nobibinat kulturu, haimneezisko un garigo labllahjibu. Tagad leeta pahrwehrtusees. Sabeedrotas walstis atrobdas seeboschka kulturas stahwolki, windam peeteek ar paschu eedsihwotajeem, tamdehk jau tas sahk prafit no eezelotajeem, ka teem wojaga usrahbit sinamu mantas bagatibu waj zitadi veerahbit, la tee nenahks walstis un ziteem eedsihwotajeem par nastu. Jo spilgti eezeloschanas jautajums parahdabs Transvalē, Anglijas Deenwidus-Afrikas kolonijās. Veidhamā gabā tur sahk milsigā skaitā eezelot Kihneeschī, kureus kalnraktuwju ihpachneeki isleeto preelsch kalnraktuwju darbeem. Protams, ka ziti strahdneeki, kureem Kihneeschī ainaem maiši, newar us to weenaldbogi noskatitees. Nelaime ta, ka ziti strahdneeki, kureem ir jau sinami zilvezisti prafijumi, kureem wojaga kautzik peeteekošcha uswalka, dsihwolka, tihibas, peeteekošcas haribas, newar til lehti strahdat, ta Kihneeschī, kuri war pahrtilt no tahrpeem un sleekam, kureem newajaga ne seepju, ne dsihwolka, kureem naw nekahdu kulturas dsihwes prafijumu. Lai gan tureenes naudineeli — Kihneeschī lehtibas dehk, — aishstahw brihwu eezeloschanu, bet ko šchi „brihwā eezeloschana“ ziteem strahdneekeem nosihmē, weegli saprotams.

Italijas iżzelotaju gala meħrlis pa leelakai dakai lihds fħim biżżejħas Seemeñ-Amerikas Għabedrotas walstis. Bet — lā teklis, tagad jau tur eż-żekk-ħanai leek fħahdus waj taħdus ī-awwnejn. Tas wijs rada jaftojumu: kur nu pali? Italijas walbiba ruhnej, kur dibinat jaunat iż-żekk-ħanai kolonijas. Bidi eeteiz: Tripoliż u Wibus-Afrīka. Bet peħġi apżekk-ħanu fin-nat (peem. Stenlija) Wibus-Afrīka, wiċċmas augligafee apgabali, esot waj wiċċmas biżżej-hi stipri apħażwiegi. Attlikkos: Maṣ-Asija u Mesopotamija. Bet tas nepatisse ne Turzijai, ne zit-tam leelwalistim, fevishki Franzijai u Austrijai ne, la tepat tu-wumha tiek nodibinata speċjalistigas Italeejhu kolonijas, kurem veħġi gabu desmitteem war raſtees ilgas, fawwe-notees ar galweno tħixx-semi. Tad nu naħfu kifli us domdm, nodibinat Italija leel-istru naudineelu fħabedribu, ar kuras palihdsu Argentinā pirksem u tab pahrdot Italeejhem koloniju dibinah-ħanai. Ka naudineeli tā ta'ifis labu wekkalu, var ro naw fħabu, bet waj jaundas kolonijas war-ros plault, tas waqtak lā neiħx-xikk iż-żebi jausti, jau tamdekk ween, ka Argentinā, lā ziturn Amerikā, weħl briħwee fumes gabali pa leelai dakai lotti nabagi ar uħ-den.

Pareisalaits zelkā, kā išzelošanu ja nu ne pamisam no-
wehrst, tad eewehrojami masinat, buhti zits. Proti: pazelt
pasācas Italijas fainnezzisko un garigo stahwokli,
tā, kā ta spehru warbuht ortik eedfīhwotoju uſturet, nekā to-
gad. Žil wahji Italijs tāhū ar kulturu, redsams jau no tam,
ka tur opm. 70% wehl nemahē ne grahmatu laſit, ne roſtit.
Ka tāhda tumſha un neifglīhtota tauta nespēhī west intensiſtu
un eeneigū laukfaimneezibū, kā nespēhī ruhyneezibā un fabrikū
leetās fozenſtees ar iſgħihtotām iautām, tas weegli faprota ms.
Tautu tagad garigi un lihds ar iø mantaſ ſinā pozelt, tas ir
Italijs waldbas pirmais uſdewums, pehz notiukħas Italee-
ſchu tautas politiskas apwernofħanas. Sinams, fħahds kultu-
ras darbs ir dauds gruhtaks, nekā bħiħu prezzi falahdet luġds
un aiffuhlit wiñpus juhrs. Bet ja fħai prezzi truhls noneh-
meju, tad fħis kulturas darbs buhs jadara, weenlaħarfxi tau-
tas paſtahwesħanas labab.

Ungarijas frihje

rahbās paīlaban buht fahneeguse sawu augsta punktu. Jaunakās simas wehsta, ka no iſlihgſchanas ar oposīziju ari nekas naw iſnahžis, un gaibitās ūaderibas weetā fatilsmie weenigi paīsinajusfees. Keisars aizinajis us Wihni oposīzijas wadonus. Tee brauza turp zerbā, ka nu droši sagaidama ar waldbiu iſlihgſchana. Bet kahds bij oposīzija wadonu pahsteigums, kad Keisars tos neween ūanehma loti wehſi, bet pat neaizinaja tos ne apfekstees, tikai paīneedjis weenam no wadonu neem apralstītu lapu ar waldbibas nosazījumeem, kuri wiſi bijuschi pretim onosīzijas prasījumeem, tad pateizis, lai oposīzijas wadoni greschoeies pee Austrījas ahrleetu ministra — pagreefis tad delegateem muguru un tos atstahjis. — Uſtrautums par ūahdu delegatu peenemſchau leelisks un pat rāhmalds awīses ūodās par ūilteem Keisara padoma dewejeem, kuri tā jau īwehlojoſcha naiba ugūni eelehjuſchi tikai elku. Ja waldbiba negrībeja ar oposīziju iſlihḡt — tad nebūj nekāda noluhla oposīzijas wadonus aizinat us Wihni. Bet Ungarijas politisko darbiņeku ūuhīschana pee Austrījas ahrleetu ministra — ir ūcho darbiņeku ūeſchs apwainojums. Protams, ka oposīzijas wadoni ari pee ta naw gahjuſchi, tikai veellahjīgā ūahriā par wiſu to paīnojuſchi. Ka waldbiba ari rahbās buht ūaprauſi sawu mismas netaltisko iſtureſchanos, wehrojams no tam, ka tās paſčas deenas wakarā, kad Keisars peenehmis oposīzijas wadonus, pa telegraſu us wiſām ūchetrām debefs ūiſēm mellejuſchi roſā ūahdu bijuschi politisko darbincelu, lai tas ūeetu kopā powiſam ūaraustītos braudſibas paīdeenus. Kas nu atleel oposīzijai: iſwest Ungarijas pilnigu atbalīschau no Austrījas! Bet woj Ungaru tauta ūeektītis tik radikalam ūolim, tāhļok woj ar Ungarijas atbalīschanos nefahks ūazeltees wiſas ūitas maſakās tauſas, ūurām ūawukahrt ūeenaħls ūeefi no Ungareem: kaut gan tee ir ūakalee ūeedſeji un waimanataji, tomehr, kas atkal apakši wiñu buhres, ūeem naw weegli. Wiſadā ūiñā ar tuhpēm ūafagaiba tāhļakā

notikumu gaita Ungarija. Kad oposīcijas wadoni winu festivale no Wihnes pahrbraukuschi Budapeſtā, tad, kā „Reichsbote“ ſtato, tee no Ungareem (Madjareem) ſagaiditi ar juhfmigeem ſauzeeneem. Ja teescham ſchahdi ſauzeji buhtu bijuſchi — rihkles waroru nelad naw truhzis — tad tomehr ta naw nelahba eepreezinoſcha ſihme ne preeſch Ungarijas walſis, ne tautas. Jo ja reiſi Ungarija tiltu atdalita no Austrijas, tad, nemaf nerunajot par upureem, fo ſchi atdalishana proſitu. Austro-Ungarijas leelwalſts no ſihme buhtu beigta. Otrfahrt, nemeeru uſtraukums ſazeltu kahjās ori Ungarijas maſakās tautas, tā kā ſagaidama ſawſtarpiņa plehſchanās un apspeeſchanās, kas ilgi trauzetu un lawetu eekſchejo kulturas darbu un attihſtibas gaitu. Un kā taisni ſchins ſinā Ungarija wehl ſtahw wiſai behdig, to ar faktiſlām ſinām aprahdīsim kahdā nahloſchā ralſtā, apskatoritās juridiſlās ſaites, luras fatur tas gab abas walſis un lueru pahrtraulſchana turpmak ſagaidama. Kas var Irihses paafinaſchanos vreezajās, tee ir karſtputras, tillab Wahzeeschu, kā Ungari puſē, kuri no reebigas tautu rihdīſchanas ſchahdā waſtahdā kahriā Ŝenſchās ſew iſſiſt pelau, waſt wiſmaſ — lawet attihſtibas gaitu.

— Ašinainas sadurſmes starp Tſcheleem un Wahzeescheem patlaban notikuschas Brūnnā. Ģemeslu uſ to dewa demonstra-
zijsi farihlofchana no Tſchelu pufes Brūnnā par labu eeriho-
jamai Tſchelu univerſitati, no Wahzeeschu pufes — demonstra-
zijsi atkal pret to. Zeetuſchi abās pufes, ari polizija. Pil-
ſehītā bijusi jaoptur elektroſta tramwaja satiksme.

No Wahzijas. Berline iszehlees elektriskā eelu bēselszela strahdneku streikis. 19. septembrī (2. oft.) „Ar. tel. agent.” par to sino: „Garunas starp elektrisko usnēhmu mu preeksjstohjeem un strahdnekeem valikuščas bes panahkumeem. Streiko 40,000 zilwelu. Darbi pahrtrauktī ari Berlines heedribas fabrīla preeksjapgaismosčanas un eelu bēselszeli apgahbasčanas ar elektrisko spēhku. Strahdneku weetā sīahjuščeens inscheneeri un augstali eerehdni. Baisdās, ka satīkme tiks pahrtraukta.

No eeksfchsemēm.

No Peterburgas. Pagodinajums walstssekretaram Wittem. „Pet. Tel. Ag.“ ofizieli simo, ka Leisara Majestate 15. septembrī Wittem suhtijis schahdu telegramu: „Es Juhs apsweizinu, pahrbrayzot no Washingtonas pehz Manu ušdewuma spilboscha ispildijuma, kam preelsch walsis eewehrojama nosihme. Es Juhs usaizinu, peektdeena eerasiees pee Manis Björlösumbā us jachtas „Połarnaja Smesda.“ Us Manu pawehli jachtu „Strela“ aissuhis Juhsu riħzibā.

Nikolajs.

Jachta „Strela“ 16. septembrī ap pulksten $4\frac{1}{2}$ pehž puss
deenā nobrauza Björlösundā tajā laikā, kurač Keisara Majestā-
tēm bija patizis išbraukt uſ kraſtu. Pehž Wina Majestatu at-
greeschāndā uſ Keisara jachtu „Polarnaja Svesba,“ pulksten
 $6\frac{1}{2}$ wakārā, Keisara Majestate iſſuhitija lahdu garaīnu kuteri
pehž valstissekretara Wittes, kuream ar ūsu ūrojumu tuhlin bija
jaſtahjās Keisara Majestates preleſchā. Wina Majestate
Rungs un Keisars Wittem Wisschehligi dēwa grahfa
tituli un pēc meelaſta dsehra uſ wina weſelibu. Nahlochā
deenā grahsu Witti aizinaja uſ „Polarnaja Svesba“ pēc Wiss-
augstasā brokastia, pehž kura wiſch jachtu „Strela“ dēwās at-
pakač uſ Peterburgu.

— Visaugstakais ukaſ ſwaldſcham ſenatam 20. ſep-
tembri 1905. g.: „Bebz tam, kad Mehs apſtiprinaluſchi uſ
Muhsu pauehli no eefchleetu miniftra ifſtrahdatos un no
ſewiſchlaſ konferenzen zaurluhkotos noteikumus par walſis do-
mes darbibu un apſtiprinaluſhanu, un ari noteikumus par domes
wehleſchanām. Mehs pauehlaſ ſchos noteikumus darit wiſeem
ſinamus un beſ lauehandaſ kertees pee walſis domes wehle-
ſchanas rižibas.

— Mobilisēta kara spēkla atlaischanu un mahjām nobeigs tikai 1906. gada marta mehnesha beigās. Šo laicīnju atlaischanas plāns veidls nav iestrādāts, kadejē Mandschurijas

— Komisija deht Mūdenas laujas. Ūs generala Rukopatskina peepräsižuma tiks laikam eezelta ismellieschanas komisija (lihdsiga Pori-Arturas kom. sem gen. Roopo), kurai buhs jaismelle generalu Kaulbarsa un Sobolewa riiklochands Mūdenas laujā. Minetee generali teek no wirskomandanta apwainoti deht wina pauehlu neispilbischanas.

No Maſlawas. Strahdneku longreß ſanahſchot ſchinč
gabā Maſlawā. Programas iſſtrahdaſchana, pehz „Now. Wr.“
ſinām, uſtizeia Peterburgas, Maſlawas, Harlowas un Jelateris-
noſlawas atſewiſchlaſejem birojeem.

— Semstwu un pilsehtu darbineelu longress Maskawā nupat beigts. Kā „Pet. tel. ag.” sīno, tad iku se peenemta ūkōscha resolūzija: „Walsts pamata līsumēm jaigarantē wišām tautibām kulturelas pašchoteitshanas teesības, tā: pilniga brihwiba leetot daſchadas walobas un iſlofnes ſabeeedriſķā dſihwē, ſapultſchu un ſaweenibu brihwiba, teesība atwehrt priwatos mahzību un wiſabas zītas eestahdēs, kuru mehrkis aiffargat un attihstīt latras tautibas walobas, literatūras un kulturas attihſtību. Kreewu waloba paleel par zentralo walobības eestahſchu, armijas un flotes walobu. Weetejo walodu, līhds ar wiſpahrejo walsts walobas leetoschanu weetejās walsts ſabeeedriſķās un mahzību eestahdēs, kas teesībā uſtūretas uſ walsts waj paſchwalobības organu rehſīna, nosala wiſpahrejee un weetejee līkumi. Pee tam wajaga eewehrot, la latra apgabala cedfihwotaji war dabut elementariſglihiſu un pehž eefveļjas ari tahlako iſqliktību ſawā mahtes walobā.”

No Lomschās. Koleras finas. Lomschā pehž ofiščialam finam lihði 16. septembri 21 persona fasičguſe ar koleru un

no tam 14 mirufschas. Aprūnos 17 personas ūzsimuščias un 13 mirufčias. Už gubernatora uzaizinājumu eera dās pēdzi me-
dīzinās studenti, kuri iſdalīti wiſwairak apdraudētās pilſtehtas
weetās. Pruhējā pamīšam 250 personas ūzīrguſčias un 73
personas mirufčias.

No Warschawas. Uusbrukums ar eerotheem issariis nakti us 19. septembri „Sigismunda“ falna raktuwēs, Opato- was aprinki. No noliktawas issaupiti 182 pudi dinamita, 262 s̄kritulishki dedzinamās schnores un 5000 pistonu. Wainigee naa wehl issinati.

— Uusbrukumis konwojam. „Warth. Onewn.“ stahsta par schahdu usbrukumu konwojam. 9. septembrī, pulksten 10 wa- karā, jaunakais fargs lihds ar 4 salbateem weda pa Woljas preelfschipfchitas schofeju 4 nepasihstamus zilwelus, kuri bij op- zeetinati iadehk, ka newareja usrahbit nekahdus dokumentus. Zeldā tos satika 2 nepasihstami wihreeschi, kuri nahža no War- schawas. Us farga peeprakšumu apstahtees, nepasihstamee wi- hreeschi sahka behgt, bet lsd fargs sahla us behdsejeem schaut, veħdejje atbildeja ar schahweeneem. Tagad fargs dēwa salba- teem pawehli schaut. Bet pa schausħanas laiku wiñi 4 opze- tinatee aismuka, aissbehga ari schahweji. Weens salbats ewa- nots bihstami weħberā, otrs fakkā un pleżā.

No Helsingforfas. Slepēna eerotshu noliktawa. No Ņemijas sino, ka schandarmerija un polīzija, ruhpigi meslejot vēž eerotcheem, airadušcas netahlu no Ņemijas kāhdā mošā ķālā ūmilis apraštas 50 flintes, 50 rewolverus, 8 lāstes di-namita un 8000 patronas.

No Tiflisas. Schauschanas. No Eriwanas teek tele-
grafets, ka 18. sepiembra wakarā wairakās pilsehtas balds ee-
fahluſes schauschands. Efot wairak zilweli triuſchi un ewai-
noti. Sperti ſtingri foli deht fahrtibas traueſejumu apſpechhanas.
Wieskomandeeris atwehlejis eezeit 30. sepiembri Temir-Chan-

No Batumas. Atnenti aerotschi. Kreewu twaila tug-
neezibas un tirdsneezibas beedribas noliktawā 19. septembri ton-
ska 1891. (Tbilisi.)

第10章

No Rīgas. Sinas par politehniku. 27. augustā išlaistēti nosazījumi par augstalo māhzības eestahšču statūmu pārgrozījumeeem ateezināti arī uš Rīgas politehniku, ar tēsiņu, vēhlet rektoru, wina valīhgu, dekanus, sekretarus un inspekcijas personu preefscheinclus, kuri stāhv rektora vadībā.

— Widsemi kara stahwolli. „R. Westa.“ fino pehj kahdas telegramas Karalaukshu awisei „Königsb. Hart. Ztg.“ no Peterburgas, ka eewehrojot biechħas politiskas slepkawibas tislab Riga, ka uſ laukeem, efot nolemts, brihsa laikā ari pár Widsemi iſſludinat kara stahwolli.

— Baltijas muischneezibas projekta atraidischnana.
Amise „Rev. Zsw.“ siino, ka Peterburgā eerauduschees preelfschtahwji no Baltijas leelgruntneepleem firsts L. un baroni M. un T., kuri eefneegufchi eelfschleetu ministrijoī muischneezibas isstrahdoto Baltijos semstwas projektu. Ministrija to atrauduše par weenpusigu un par tahdu, kas pawisam neewehro maš-
gruntneelu, t. i. Latwiešhu un Igaunu intrekes. Ministrija projektu atbewuse atpakal. — Turpretim „Dūna-Ztg.“, attegotees us scho siinu, sawā jaunalajd nummurd wehsta, ka muischneezibas reformu projekti wehl nemas neesjot eesneegti. Negalwojot var augsfhejās siinas vatefigumu, to-
mehr isleelās pawisam nesaprotami, kamdehk reformas projekts, par kure uildauds spreedba un rastija, beigds buhtu paligis pa-
wisam neesneegti.

— Monopola bodes pahrdeweja nonahweschana. 19. septembrī ap pulsteni 2 pehz pusdeenas, tā Rīgas laikraksti sīno, eegahjā 6 apbrunojuščees laundari Kalnzeichema eelas monopola bode № 95 (Sākulaukā) un, aisskrejhīfchi aiz busetes, grībeja islaupit kāsi. Pahrdeweja Bafowā seewa sahka fākti valīhgā. Winas kleegschānu isdsirdis, atskrehtja winas wihrs, iſskrehtja uſ eelas un mehginaja aizwehri weikala burwīs, lai eeslodsītu iur noseedsneekus. Peħdejee ahtri dewās uſ durwīm, atgruhda Bafowā nost un laidās mult. Bafows dīnās teem pakač, bet rīsa ar dasčēem reiwlīwera schahweeneem nogalīnāt uſ weetas.

— Politechnikas studentu sapulze, tā „kr. tel. ag.” sīno, eewehlejuše ūeisīku komisiju preiſch studentu-ſorrorantu leetu

No Slokaš. Króna džehreenu pahrdotawas aplaupi-
schana. 20. septembrī ap pulsten 7 wakarā sahdi 7 leelām
hahrdām mastojuſches un apbrunojuſches mihreſchi zegahjuſchi

No Stukmaneem. Stukmanu saweefigās heedribas statutus Widseimes gubernatoris apstiprinotis 7. septembrī.
No Kolbergaes. Auktīts vagašta meizakā valības. Wid-

No Mahlpils. Monopola pahrdotawas islaupischna. Schejeenes monopola pahrdotawa 17. septembrī aplaupitiā, lä „Balt. Wehstn.” sino. Gegähjuschi diwi glihti gehebuschées zil- weki un peevrofijuschi vēž kafes naudas. Pahrdeweis gan tei- zis, lä nauda aismesta, bet ar to tee neapmeerinajušchees, bijuk- jarahda kafes grahmata. Sweschee panehmuschi pahri par 200 rbl., par to aistahdamī lwihti.

No Behrsones. Nemeeru kustiba un skolneeli. 15. septembrī, lā „Dūna-Ītg.” sino, dašči Behrsones skolas skolneeli

